

ОКРЪЖЕН СЪД - ТЪРГОВИЩЕ	
вх. №	1499
Регистратура	11:48
Дата на подаване	02-05-2023
Пощ. клеймо	Ноп по ел. поща
Подпис	Meches

Три имена: Хаале Мехмедова

Област Търговище, Община Търговище, град Търговище, Второ средно училище „Проф. Никола Маринов“, 11 клас

Телефонен номер:

„Съдът през моите очи: Какво е за мен правосъдието и какъв трябва да бъде един съдия (за да му имам доверие)“

Съдебната система и прокуратурата в България представляват една от трите власти, а именно – съдебната. Още Аристотел говори за „смесено управление“, което е гаранция за законност и справедливост. В своята „Политика“ той дава пример за комбинирана власт от аристокрация и демокрация, в която да има баланс и взаимен контрол. Това първо „учение“ за властта, е само предшественик на същинската теория за разделение на властите на Монтескьо. Той утвърждава една фундаментална идея за хармония и автономност, при която всяка власт – изпълнителна, законодателна и съдебна, е в ръцете на различни органи. Само така, според Шарл дьо Монтескьо, може да се постигне оптимално управление, изчистено от външен натиск и порочни практики.

В частност, съдът е място, където съдии решават по закон и съвест – съдебни спорове. Той защитава правата и законните интереси на гражданите, юридическите лица и държавата. Основните му функции са осъществяване на правосъдие, установяване на истината и контрол на законността на актове и действия на административните органи.

Според Върховния закон на България – Конституцията, всички граждани сме равни пред закона, независимо от пол, етнос или религиозни убеждения. Философът Карл Маркс, дал идеите за мир, благоденствие и равенство на хората и народите още през 19 век, задава посоката, в която ние – съвременниците, да намерим правилните стратегии за утвърждаването на тези ценности. Жан-Жак Русо пръв заговаря за хората

като алчни егоисти, изправени пред опазване на своята собственост. Той казва, че там, където има собственост, се появяват алчността и егоизма, които заемат мястото на свободата и равенството. „Ние се раждаме свободни, а навсякъде сме в окови“ – казва Русо. Именно съдът е призван, да ни върне в естественото състояние на хармония, опазвайки законните ни права.

В човешките отношения съдник е нашата съвест. Тя е „демонът“ за Сократ, който го предпазва от погрешни постъпки. Съвестта е вътрешният ни показател за това какво е грешно и какво правилно. Тази относителност на това понятие обаче, не е достатъчна да преодолеем „вълчите отношения“ на Томас Хобс. Войната на „всеки срещу всеки“ трябва да бъде овладяна от независимата институция на съда. Когато разгледаме съдебната практика, можем да открием всичко – от тривиални истории до невъзможни такива. Думите „виновен“ или „невиновен“, изречени от съдията, могат да преобърнат живота на всеки. В съда винаги има две страни – обвиняем и пострадал. Съдебното дело не е просто борба за справедливост, то е борба за живот. За жертвата на престъплението – борба за правда, а понякога „борба в памет“.

Ежедневно чуваме за убийства, домашно насилие с фатален край или междусъседски скандал, завършил със смърт. Много често обаче, присъдите за тези тежки престъпления, са тъжно леки, спрямо извършеното. В обществото стои нагласата, че за кражба и убийство могат да се получат еднакви присъди. Това буди у хората убеждението, че има неравенство и порочност в правораздаването. Думата правосъдие се състои от право и съд или „съдът да съди правилно“. Именно това трябва да е съда. Той е институцията, която трябва да отсъди всекиму според заслуженото – за престъпника – наказание, за жертвата – правда.

Съдът през моите очи е мястото, където се раздава право – съди се честно, справедливо и безкористно. Човекът, който отсъжда, трябва да събира в себе си всички морални ценности. На първо място трябва да стои духовната извисеност. Няма как, без духовност, да откриваме истината. Материализмът и консуматорството трябва да стоят далеч от него, защото колкото по-близо са те, толкова по-далеч ще бъде обективността. Ценностната му система ще е обликът на цялото му същество, с което да утвърждава справедливостта като основна ценност в обществото. Високият морал като вътрешен съдник, ще бъде пътеводната светлина в професионалния му път.

На следващо място поставям достойнството. Само то, може да накара избрания за съдия да устоява на бурите в междучовешките отношения. То ще бъде стожерът, който да го опази от нечистото и поквареното.

Друго качество, което поставям наред с другите, е честта. Тя обхваща всички необходими елементи от човешката личност, които я държат във връзка с обществото и го утвърждават като най-важна ценност на живота. Събира в себе си честност, доблест, рицарство – все черти, нужни за правото отсъждане.

В заключение за мен съдията е рицар. Рицар на доброто. Рицар на правдата. Рицар, призван да опази добродетелите. Той за мен трябва да бъде верен на човека, защото там се крие ключът към истината, човешината, щастието и опазването на обществото от покварата на престъпленията. Отсъждайки право, съдията дава знак на всеки един, че злото никога не остава ненаказано и то е най-разрушителна сила не просто за човека, а за света като цяло.